

Ministerieel besluit tot voorlopige gedeeltelijke opheffing van de bescherming als monument van de Hoeve Hof ten Hondert meer bepaald van de hofgevels van het koetsgebouw en de stal in Wetteren (Massemen)

Rechtsgronden

Dit besluit is gebaseerd op:

- het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013, artikel 6.2.1, 3°;
- het besluit van de Vlaamse Regering van 25 juli 2014 tot delegatie van beslissingsbevoegdheden aan de leden van de Vlaamse Regering, artikel 6, 1°;
- het besluit van de Vlaamse Regering van 2 oktober 2019 tot bepaling van de bevoegdheden van de leden van de Vlaamse Regering, artikel 8, §1, 2°.

Procedurestappen en vormvereisten

Dit besluit kwam tot stand volgens de procedurestappen en de vormvereisten, beschreven in het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013, artikel 6.2.3 tot en met 6.2.5;

De volgende procedurestappen en vormvereisten zijn vervuld:

- de gedeeltelijke opheffing van de bescherming als monument werd onderzocht;
- de bevindingen van het onderzoek zijn opgenomen in een opheffingsdossier;
- advies over de opheffing van de bescherming van het onroerend goed werd gevraagd aan de Vlaamse Commissie Onroerend Erfgoed op 17 april 2023;
- de behandeling van het advies is opgenomen als bijlage bij dit besluit.

Motivering

De hofgevels van het koetsgebouw en de stal van de hoeve Hof ten Hondert, Oude Heerbaan 19 in Wetteren, werden beschermd als monument omwille van de historische waarde, bij ministerieel besluit van 2 juni 1988 houdende de bescherming van het woonhuis, hofgevels van het XVIIIe-eeuws koetsgebouw en de stal van het "Hof ten Hondert". Dit besluit werd gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 24 december 1988.

Na een gedeeltelijke instorting ten gevolge van een storm in 1993 is het koetsgebouw heropgebouwd in een gewijzigde vorm en uitvoering. De stal werd in 1991-1996 materieel volledig vernieuwd. Door deze vergunde werken zijn de zeldzaamheid, de herkenbaarheid en de representativiteit van beide gebouwen verdwenen.

Artikel 6.2.1, 3° van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013 staat de gehele of gedeeltelijke wijziging of opheffing van een bescherming omwille van het algemeen belang toe. De parlementaire voorbereiding stelt daarbij het volgende: "door een wijzigende context kan het algemeen belang immers geëvolueerd zijn ten opzichte van het algemeen belang ten tijde van de bescherming".

In functie van een algemene evaluatie van het beschermd bestand in Vlaanderen die als doelstelling heeft om een dynamische selectie van de essentiële en representatieve getuigen van het leven in Vlaanderen te vrijwaren, wordt het beschermd erfgoed getoetst aan de hedendaagse inzichten inzake erfgoedwaarde.

De evaluatie van het beschermde bestand in Vlaanderen is gebaseerd op:

- de erfgoedwaarde zoals vermeld in het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013, artikel 2.1, 26°: de archeologische, architecturale, artistieke, culturele, esthetische, historische, industrieel-archeologische, technische, ruimtelijk-structurerende, sociale, stedenbouwkundige, volkskundige of wetenschappelijke waarde waaraan onroerende goederen [en de cultuuroederen die er integrerend deel van uitmaken] hun huidige of toekomstige maatschappelijke betekenis ontleen;
- de vijf selectiecriteria die gehanteerd worden in functie van bescherming en die het afwegingskader vormen om het onroerend erfgoed te waarderen:
 - 1° zeldzaamheid: geeft aan in hoeverre het onroerend goed uitzonderlijk voorkomt in relatie met de geografische context, de historische context, de typologie of het oeuvre;
 - 2° herkenbaarheid: geeft aan in hoeverre het onroerend goed een goed herkenbare uitdrukking is van zijn oorspronkelijke functie, uitzicht of vormgeving, of van een belangrijke fase in de latere ontwikkeling daarvan;
 - 3° representativiteit: geeft aan in hoeverre het onroerend goed typerend is voor een geografische of historische context of een welbepaalde typologie of een bepaald oeuvre;
 - 4° ensemble: geeft aan in hoeverre het onroerend goed een sterke samenhang vertoont tussen de verschillende elementen;
 - 5° context: geeft aan in hoeverre er tussen het onroerend goed en zijn directe of ruimere omgeving een sterke relatie is op landschappelijk, stedenbouwkundig of esthetisch vlak.

De evaluatie van de erfgoedwaarden van de hofgevels van het koetsgebouw en de stal van de hoeve "Hof ten Hondert" in Wetteren (Massemen) op basis van de erfgoedwaarden en huidige criteria voor bescherming is als volgt:

- 1° zeldzaamheid: door de heropbouw en verbouwingen in 1991-1996 is het uiterlijk van het koetsgebouw en de stal grondig gewijzigd, waardoor zij aan zeldzaamheid hebben ingeboet (architecturale waarde);
- 2° herkenbaarheid: op het moment van de bescherming waren koetsgebouw en stal als dusdanig herkenbaar door typerende erfgoedelementen (architecturale waarde). Bij de heropbouw van het koetsgebouw en de verbouwing van de stalvleugel is deze herkenbaarheid verloren gegaan. Alleen in het heropgebouwde koetsgebouw herinnert de poort aan de erfzijde nog enigszins aan de oorspronkelijke functie;
- 3° representativiteit: op het moment van bescherming waren het koetsgebouw en de stal representatieve voorbeelden van agrarische architectuur uit de 18de eeuw (historische en architecturale waarde). Door de heropbouw en verbouwingen zijn ze

dat niet meer. De buitengevels zijn volledig vernieuwd, met inbegrip van poorten, stalvensters, laad- en deuropeningen. Het koetsgebouw heeft andere afmetingen dan oorspronkelijk;

4° ensemble: het vroegere koetsgebouw en de stal bezitten ensemblewaarde als onderdeel van de historische hoeve Hof ten Hondert (historische waarde). De ensemblewaarde betreft alleen de inplanting en het silhouet van de twee gebouwen, die materieel volledig vernieuwd zijn en niet meer herkenbaar zijn als agrarische architectuur;

5° context: het vroegere koetsgebouw en de stal bezitten contextwaarde als beeldbepalende onderdelen van de historische Hof ten Hondert, gelegen aan de Oude Heerbaan, een historische verbindingsweg tussen de dorpskernen van Kwatrecht en Westrem (historische waarde). De contextwaarde betreft echter alleen de inplanting en het silhouet van deze twee gebouwen, die materieel volledig vernieuwd zijn.

Het verlies aan zeldzaamheid, herkenbaarheid en representativiteit hebben de historische waarde van het koetsgebouw en de stal van het Hof ten Hondert onherstelbaar aangetast. De twee gebouwen bezitten wel nog ensemblewaarde en contextwaarde.

De hedendaagse inzichten inzake erfgoedwaarde hebben geleid tot een gewijzigde context waarin de erfgoedwaarden onvoldoende zijn voor een bescherming van de hofgevels van het koetsgebouw en de stal van de hoeve Hof ten Hondert in Wetteren (Massemen) als monument. De vrijwaring van de erfgoedwaarden middels een bescherming als monument is niet langer vereist omwille van het algemeen belang.

De bescherming als monument van een deel van de Hoeve Hof ten Hondert in Wetteren (Massemen), meer bepaald van de hofgevels van het koetsgebouw en de stal, wordt opgeheven omwille van het algemeen belang.

DE VLAAMSE MINISTER VAN FINANCIËN EN BEGROTING, WONEN EN ONROEREND ERFGOED BESLUIT:

Artikel 1. Het ministerieel besluit van 2 juni 1988 houdende bescherming van monumenten, stads- en dorpsgezichten van hoeve Hof ten Hondert en omgeving, waaronder de hofgevels van het XVIIIe-eeuws koetsgebouw en de stal, gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 24 december 1988, wordt voorlopig gedeeltelijk opgeheven.

Art. 2. Het beschermde goed de hofgevels van het koetsgebouw en de stal van het Hof ten Hondert, Oude Heerbaan 19 in Wetteren, waarvan de bescherming voorlopig wordt opgeheven, bevindt zich op het perceel met de volgende kadastrale gegevens: Wetteren, 4de afdeling, sectie D, perceelnummer 34B (deel).

In het beschermingsbesluit van 2 juni 1988 wordt dit omschreven als: Wetteren, 4de afdeling, sectie D, perceelnummer 34.

Het plan met de aflijning en de plaats van de aanplakking van het bericht over het openbaar onderzoek is opgenomen als bijlage 1 bij dit besluit.

De fotoregistratie van de fysieke toestand van het beschermde onroerend goed waarvan de bescherming voorlopig wordt opgeheven, wordt als bijlage 3 bij dit besluit gevoegd.

Art. 3. In artikel 1 van het ministerieel besluit van 2 juni 1988 houdende bescherming van monumenten, stads- en dorpsgezichten van hoeve Hof ten Hondert en omgeving, waaronder de hofgevels van het XVIIIe-eeuws koetsgebouw en de stal, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- De zinsnede "hofgevels van het XVIIIe-eeuws koetsgebouw en de stal" wordt opgeheven.

Art. 4. Het plan als bijlage bij hetzelfde ministerieel besluit van 2 juni 1988 wordt vervangen door het plan gevoegd als bijlage 2 bij dit besluit.

Brussel, 28/08/23

De Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Wonen en Onroerend Erfgoed,

Signed by: Matthias Diependaele (Signatu
Signed at: 2023-08-28 14:22:25 +02:00
Reason: Ik keur dit document goed

Matthias DIEPENDAELE